

№ 3 Amaliy mashg'ulot

Mavzu: Tezis yozishda adabiyotlar tahlilini olib borish (Research Note Taking usulidan foydalanish).

Darsning maqsadi: Tezis yozishda adabiyotlar tahlilini olib borish (Research Note Taking usulidan foydalanish) tushunchalar bo'yicha ko'nikmalarini shakllantirish.

Dars jihozlari: Kompyuter, ko'rgazmali qurollar, Moodle masofaviy ta'lim platformasi.

Metodik ko'rsatmalar

Muammo bayoni, kirish

Odatda bu sizning mavzuning dolzarbligini, uning zamonaviy ilm-fan sohalari uchun ahamiyatini tavsiflovchi bir yoki ikkita kichik xatboshilar. Aslida, bu siz tadqiqot olib boradigan sohaning o'ziga xos xususiyati.

Mavjud o'zgarishlar, ularning kamchiliklari haqida qisqacha ma'lumot

Vazifani belgilab qo'yganingizdan so'ng, sizning mavzuingiz bilan bevosita bog'liq bo'lgan ikki yoki uchta tadqiqotlarning qisqacha tavsifini tuzishingiz kerak va ularning qanday kamchiliklari borligini va ishlab chiqarish, sanoat yoki fan ehtiyojlari bilan bog'liq ravishda yaxshilanishi kerak bo'lgan narsalarni ko'rsatishingiz kerak.

Izlanishlaringiz va asosiy natijalaringiz tavsifi

Ushbu bo'limda quyidagi savollarga javoblar berilishi kerak:

- Shaxsan o'zingiz nima qildingiz, qanday ilmiy usullardan foydalanilgan?
- Qancha tajribalar o'tkazilgan va ularning asosiy natijalari qanday?
- Ish natijalaridan foydalanish nima, uning ilmiy hissasi qanday?
- Rivojlanishni ishlab chiqarishga joriy etish istiqbollari qanday?

- **Xulosa**

- Oxirida bajarilgan ishlar bo'yicha xulosalar chiqariladi, kelgusidagi rejalar va yo'nalishlar tavsiflanadi, unda ilmiy izlanishlarni davom ettirish maqsadga muvofiq bo'ladi. Ikkinchisiga bo'lgan ehtiyoj, odatda har qanday ishning kamchiliklari borligi bilan oqlanadi va shuning uchun uni yaxshilash kerak va kerak.

Umumiy ma'noda tezislar ma'lum bir tasdiqlanadigan pozitsiyani yoki bayonotni anglatadi. Bunday hisob-kitoblar kun tartibidagi masala bo'yicha konferentsiya ishtirokchisining shaxsiy nuqtai nazaridir va yakuniy haqiqatni aks ettirish uchun mo'ljallanmagan.

Tezislar muallifning ushbu mavzu bo'yicha fikrlari va mulohazalarini aks ettiruvchi qisqa bayon ko'rinishida yozilishi kerak. Tavsiya etilgan mavhum hajm - bosma matnning birdan uch betigacha.

Boshqa mualliflarga tegishli bo'lgan tahliliy maqola va sharhlarni mexanik ravishda qayta yozishdan saqlaning. Axborot agentliklari xabarlarini o'ylamasdan nusxalashdan saqlaning.

Keng qamrovli hisobot, mavhum insho yoki katta hajmli nazariy notalar formati abstrakt yozish uchun mos emas.

Ilmiy konferentsiyaning tezislari shunchaki ko'rib chiqilayotgan va kun tartibiga qo'yilgan masala bo'yicha sizga ma'lum bo'lgan ma'lumotlarning bayoni bo'lishi kerak emas. Muammoning mustaqil tahlilini va ushbu muammoni hal qilish uchun juda aniq takliflarni taklif qilishingiz kerak.

Xulosa yozayotganda, taqdimotning odilona uslubiga rioya qiling. Katta metafora, she'riy taqqoslash, shuningdek tezislarda haddan tashqari hissiyotlardan foydalanish maqsadga muvofiq bo'lmaydi.

Ilmiy konferentsiya uchun tayyorlangan tezislar ushbu mavzu bo'yicha yozgan boshqa mualliflarning nuqtai nazarini emas, balki ushbu muammoga nisbatan shaxsiy nuqtai nazaringizni aks ettirishi kerak.

Ularning bayonotlari aniq va aniq asoslanishi kerak. Dalil rasmiy mantiq qoidalariga mos kelishi kerak. Mantiqiy xatolar va tekshirib bo'lmaydigan hukmlardan qochish kerak.

Ushbu masala bo'yicha umumiy qabul qilingan va rasmiy nuqtai nazarni suiiste'mol qilmang. Bunday qarashlar odatda juda rasmiy bo'lib, muammoning mohiyatini yashiradi.

Mavzuni mustaqil va mustaqil tahlil qilish qobiliyatini namoyish etish qobiliyati tezislarga katta ahamiyat beradi.

Tezislarning tasnifi

Bunday tezislar ikkita asosiy guruhda berilishi mumkin:

1. Mavjud materiallarga yozilgan tezislar (katta maqola yoki hisobot).
2. Hisobotdan oldin yozilgan tezislar.

Birinchi holda, tezislarni tayyorlashda asosiy qiyinchilik - bosib chiqarilgan matnni maksimal darajada saqlash bilan birga hajmini sezilarli darajada kamaytirish zarurati. Muallif materialni qanchalik yomon bilsa, unga o'z fikrlarini qisqacha bayon qilish qiyinroq bo'ladi. Bunday vaziyatda xuddi shu retsepti boshqa muallifning materiallari asosida referat tuzishda yordam beradi (Kirishning so'nggi xatboshida keltirilgan).

Eng tez-tez uchraydigan holat ikkinchi turga tegishli - boshida ular tezislarni yozishganda, vaqt o'tishi bilan muallif maqola hajmiga ko'tariladi. Ilmiy konferentsiyalarda taqdim etilgan tezislar mualliflari aynan shu narsani qilishadi.

Bu holatda asosiy qiyinchilik shundaki, muallif yozmoqchi bo'lgan narsasi haqida o'z fikrini to'liq shakllantirmagan. Ilmiy izlanishlarda bu normal holat. Avvaliga siz yozmoqchi bo'lgan fikr paydo bo'ladi. Yozuv qisqa bo'ladi, chunki boshqa hech narsa yozilmaydi. Keyinchalik, men bu g'oyani hammaga ma'lum qilmoqchiman va muallif tezislarni yozish uchun o'tiradi va ularni konferentsiyaga yuboradi. Fikrni o'quvchiga tushunarli qilish uchun uni bahslashish, o'quvchini muammo bilan tanishtirish, asarning boshqa tomonlarini aytib berish kerak. Bu

jihatlarning barchasini dastlabki tavsifi fikrlarning ta'rifi kabi qisqa. Barcha matn 1-2 sahifaga to'g'ri keladi - referatlar tayyor.

Ushbu qo'llanmadagi keyingi materiallar, ayniqsa ushbu qiyin vaziyatga qaratilgan.

Tezislarning uchta asosiy turini ajratish mumkin:

- Muammoning bayoniga;
- Tadqiqot natijalari;
- Ishning yangi usuli.

Har bir tur ishning tuzilishiga nisbatan qat'iy talablarni qo'yadi. Ushbu variantlar nimani anglatadi?

Odatda mavhum tuzilish

"Muammoni bayon qilish" turidagi tezislarni yozishda quyidagi ma'lumotlar bloklarini taqdim etish kerak:

- Qisqa kirish (mavzuning dolzarbligi).
- Ishning maqsadi (muammo / vazifa qo'yish).
- Muammoga oid mavjud nuqtai nazarlarni ko'rib chiqish yoki ushbu sohadagi vaziyatning tavsifi.
- Ushbu mavzu bo'yicha ba'zi fikrlar.
- Belgilangan tadqiqot (ixtiyoriy).
- Xulosa (keyingi yechim uchun qanday vazifa yoki muammo qo'yilgan).

"Tadqiqot natijalari" turidagi tezislarni yozishda quyidagi ma'lumotlar bloklarini yuborish kerak:

- Qisqacha kirish, muammoning bayoni (aslida, "tezisda" muammoning bayoni bilan bir xil, faqat qisqacha).
- Ishning maqsadi (biron bir narsani o'rganish uchun).
- Tadqiqot yoki gipotezaning asosiy qoidalari (eksperimental tadqiqotlar holatida).
- Amaliy usullar.
- Namuna parametrlari.
- Oraliq natijalar (agar kerak bo'lsa).
- Asosiy natijalar.
- Izoh + xulosalar.

"Ishning yangi metodologiyasi" turidagi tezislarni yozishda quyidagi ma'lumotlar bloklarini yuborish kerak:

- Tayyorlangan texnik echim talab etiladigan vazifalarni, texnikaning ko'lamini (ahamiyati) qisqacha kirish.

- Ishning maqsadi (bunday texnikani ishlab chiqish).
- Mavjud texnik tavsif.
- Yangi metodologiyaning tavsifi.
- Arizalar natijalarini tavsiflash.
- Yangi metodologiyaning afzalliklari va cheklanishlarini baholash.
- Xulosa

Tezis yozish algoritmi

1. Sizning abstraktiz qaysi turga tegishli ekanligini aniqlang va tegishli tuzilmani tanlang.

2. Sizning ishingizning asosiy natijasi yoki xulosasi nima bo'lishini aniq tasavvur qiling.

3. referat uchun ishchi nomini tanlang. Bunday holda, siz bir vaqtning o'zida e'tiborga olishingiz kerak

- yuqorida tanlangan abstraktning turi;
- o'zingizning ishingizning asosiy natijasi / xulosasi va mavhumda tavsiflanadigan haqiqiy mazmuni;
- unda qatnashish rejalashtirilayotgan konferentsiyaning nomi.

Sizning tezislariz konferentsiya mavzusiga mos kelishini ta'minlash uchun oxirgi nuqta kerak. Agar talablarga mos kelmasa, unda ishtirok etish rad etiladi. Shu bilan birga, har qanday asar turli xil nuqtai nazardan taqdim etilishi mumkin. Shuning uchun, sarlavha ichida konferentsiya mavzusidagi kalit so'zlardan foydalaning (albatta, oqilona), ularni konferentsiya nomidan, uning alohida bo'limlari yoki mavzularidan olib qo'ying. Umuman aytganda, tashkiliy qo'mita va boshqa konferentsiya qatnashchilari sizdan nimani eshitishni xohlashadi.

Esingizda bo'lsin - nom tezislarning qolgan qismini belgilaydi ("Biz yaxtani chaqiramiz, shuning uchun u suzadi").

4. Yuqorida ko'rsatilgan tanlagan turingizdagi tezislarning majburiy bo'limlari bo'yicha tezislarning tuzilishini tuzing (mumkin). Har bir bo'limda nima muhokama qilinishini o'ylab ko'ring va uning asosiy g'oyasini (tezisini) bitta - har bir bo'limga qarshi jumlagi yozing. Odatda tezis matnidagi bitta paragraf (aniqrog'i har bir fikr) bitta xatboshiga to'g'ri keladi. Agar bitta bo'limda bir nechta fikrlaringiz bo'lsa, unda ushbu qism bir nechta xatboshilardan iborat bo'ladi. Shunday qilib, siz tezisingizning batafsil ko'rinishini oldingiz - har bir paragraf uchun asosiy tarkib.

5. Yozuvni diqqat bilan o'qing va ushbu bo'lim va paragraflar mavzuni to'liq ochib berish uchun etarli yoki yo'qligini tekshiring. Agar etarli bo'lmasa, qo'shing. Siz tuzgan har bir paragrafning g'oyalari butun ishning asosiy g'oyasini - ushbu algoritmnin 2-bosqichida aniqlagan tezislarizning natijasi / xulosasini (har qanday turdagi tezislarning eng so'nggi qismi) isbotlaydigan tarzda mantiqiy

ravishda tuzilishi kerak. Agar kerak bo'lsa, paragraflarning tartibini o'zgartiring, so'zlarni kiriting. Siz asarning sarlavhasiga o'zgartirish kiritishingiz mumkin.

6. Tezislarga talablarni diqqat bilan o'qing, ularning hajmiga e'tibor bering. Uni tegishli shriftning satrlari sonida ifoda eting va ushbu hajmni alohida bo'limlar va paragraflar o'rtasida taqsimlang (taxminan). Shunday qilib, siz o'zingizning mavhumligizning batafsil rejasini oldingiz. Siz ularni yozishga o'tishingiz mumkin.

7. Birinchi xatboshidan boshlab, navbat bilan o'tiring, ular uchun ajratilgan maydonda qolishga harakat qiling. Birinchi xatboshini yozgandan so'ng, ikkinchi qismga o'ting va hokazo.

8. Olingan barcha matnni o'qing. Paragraflar orasidagi o'tishlarni, paragraflar tarkibini tahrirlang. Yozish jarayonida tezislarga oid yangi g'oyalar paydo bo'lishi ehtimoldan holi emas. Agar zarur deb hisoblasangiz, ularni ushbu algoritmnining 4-bandidan boshlab rejaga qo'shing va paragraflarni qayta o'tkazing. 4-8. Hajm jihatidan individual paragraflar dastlabki rejadan chetga chiqishi mumkin. Hech qanday yomon narsa yo'q - sizdan tashqari, bu reja hech kimga ma'lum emas edi. Sizning ishingizning asosiy natijasi / xulosasi asosli bo'lishi juda muhimdir.

9. Tezislarning berilgan umumiy hajmga muvofiqligini tekshiring. Agar ularning o'lchamlari biroz kattaroq bo'lsa - kichik tafsilotlarni qidirib toping va kamaytiring, to'liq bo'lmagan chiziqlardan xalos bo'lishga yordam beradigan individual iboralarni o'zgartiring va hokazo.

10. Tashkiliy qo'mitaning barcha talablariga muvofiq referat topshiring.

11. Ularni rahbarga, do'stlaringizga ko'rsating, ularning mazmuni, bahs-munozarasi, ish uslubi to'g'risidagi fikrlarini tinglang. Siz muhim deb hisoblagan o'zgarishlar va qo'shimchalar kiriting.

O'zingizning tezislaringizni konferentsiya tashkiliy qo'mitasiga yuboring.

Xulosa yozish uchun ba'zi umumiy talablar

- Har bir bayonot (tezis) qisqa va qisqa bo'lishi kerak.
- Har bir bayon mantiqiy yoki empirizm bilan asoslanishi kerak.
- Internet va ilmiy maqolalarni "qayta yozmang".
- Hisobotlar, insholar, nazariy eslatmalar yozmang.
- Sizning mavhumligingizda muammoning echimini ko'rib chiqishga urinmang, mavhum tanlangan mavzu bo'yicha tahliliy ishdir.
- Ilmiy uslubga e'tibor bering, kamroq hissiyot - yuqori ko'rsatkich.
- Hatto tayyorgarlik ko'rmagan o'quvchi ham sizning matningizni tushunishi kerak.

Topshiriqlar:

1. "AKT kompetensiyasi" mavzusida tesiz yozish va adabiyotlar tahlili.

